

Elektronický informačný bulletin

V. ročník - október - 2017

AKTIVITY ED LUČENEC

UMENIE SENIOROV
V EURÓPE 2017

Organizátori mesto Lučenec, Informačné centrum Europe Direct Lučenec mali príležitosť v októbri, mesiaci venovanom starším, poďakovať ľuďom, ktorí sú súčasťou nášho mesta. Štvrtok 19. október sa niesol v znamení dobrej hudby, spevu, skvelej nálady i odmeňovania. Dopoludnia priestory Divadla B. S. Timravy patrili speváckym zborom z Poltára, Radzoviec, Detvy, Lovinobane, Divína, Tomášoviec, Vidinej a Lučenca. VI. Regionálnu prehliadku speváckych súborov seniorov podporili osobnou účasťou primátorka mesta Alexandra Pivková, viceprimátor Pavol Baculík, vedúca oddelenia školstva, sociálnych vecí, kultúry a športu Mestského úradu v Lučenci Magdaléna Káčeríková. V hľadisku účinkujúcich povzbudovali obyvatelia mesta Lučenec, obyvatelia DSS AMBRA a DSS Libertas.

A v podvečer toho istého dňa v kine Apollo zástupcovia mesta odmenili ľudí, ktorí jeseň svojho života prežívajú nielen pre šťastie vlastné, ale aj pre blaho druhých. Ocenenie si prevzali za aktívnu činnosť zástupcovia denných centier seniorov a jednoty dôchodcov: Gabriela Olbrichtová, Elena Bakuľová, Elena Brindáková. Primátorka mesta im zablahožela, podarovala symbolického anjela a viceprimátor im vyjadril uznanie červenou ružou.

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším si poďakovania prevzali: Blažena Halgašová, Elena Nagyová, Mária Fabianová, Hilda Čonková, Mária Adamová, Marcela Juhaniaková. Darčekom pre všetkých bolo vystúpenie Ľuda Kuruca s kapelou. Prítomní diváci sa započúvali do nestarnúcich skladieb Karola Duchoňa.

Novinky z EÚ

MESIAC KYBERNETICKEJ BEZPEČNOSTI

Tento rok je už po piaty krát október vyhlásený za mesiac kybernetickej bezpečnosti. Počas tohto mesiaca sa po celej EÚ konalo viac ako 300 podujatí s cieľom podporiť bezpečnosť. Tento rok sa zameriava najmä na kybernetickú bezpečnosť na pracovisku, správu vecí verejných, ochranu súkromia a údajov, kybernetickú bezpečnosť v domácnostiach a kyberneticko-bezpečnostné zručnosti.

Prečo je dôležitá osвета v tejto oblasti?

- Hospodársky dopad kybernetickej kriminality vzrástol medzi rokmi 2013 a 2017 päťnásobne.
- V niektorých členských štátoch tvorí kybernetická trestná činnosť až 50% všetkých trestných činov.
- Až 80% európskych spoločností zaznamenalo v minulom roku aspoň jeden incident v oblasti kybernetickej bezpečnosti.
- 69% spoločností nemá žiadnu alebo len základnú vedomosť o svojho vystavenia sa kybernetickým rizikám.
- Až 60% spoločností si nikdy nevyčíslilo potenciálne finančné straty veľkého kybernetického útoku.
- Polovica (51%) občanov EÚ má pocit, že nie sú dobre, alebo vôbec informovaní o kybernetických útokoch.

MODERNEJŠIE PRAVIDLÁ V OBLASTI DPH

Európska komisia predložila plány rozsiahlej reformy v oblasti daní z pridanej hodnoty, najväčšej za posledných 25 rokov. Modernizácia pravidiel zjednoduší systémy pre štátnu správu a tiež aj podniky. Na dani z pridanej hodnoty dochádza ročne k strate viac ako 150 miliárd Eur, čo sú prostriedky, ktoré by sa dali využiť napríklad na školy, cesty alebo v zdravotníctve. Odhaduje sa, že cezhraničné podvody s daňou z pridanej hodnoty spôsobujú straty až 50 miliárd Eur (čo je 100€ na občana EÚ za rok). Reforma by mala pomôcť znížiť túto sumu až o 80%.

Komisia navrhuje zmeniť súčasný systém DPH, tak aby sa predaj tovaru z jednej krajiny EÚ do druhej zdaňoval rovnakým spôsobom ako tovar predávaný v jednotlivých členských štátoch. Vznikne tak nový a konečný systém DPH v EÚ.

Dohoda by mala byť postavená na štyroch základných kameňoch nového jednotného priestoru v oblasti DPH:

- boj proti podvodom - najmä v oblasti cezhraničného obchodu
- vytvorenie jedného kontaktného miesta – obchodníci budú môcť DPH priznávať a platiť na jednej online platforme vo vlastnom jazyku
- väčšia konzistentnosť – DPH sa bude hradiť v členskom štáte konečného spotrebiteľa, platiť bude sadzba daného členského štátu
- menej administratívy – jednoduchšie fakturačné pravidlá
- Návrh poputuje na schválenie do Rady EÚ a na konzultáciu do Európskeho parlamentu. V roku 2018 Európska komisia predloží detailný legislatívny návrh v podobe Smernice o DPH.

PODPORA UČŇOVskej PRÍPRAVY V EURÓPE

Európska komisia prijala návrh na Európsky rámec pre kvalitnú a účinnú učňovskú prípravu. Na základe rozsiahlej konzultácie EK odporúča 14 kľúčových kritérií, ktoré by členské štáty a zainteresované strany mali použiť pri vytváraní programov kvalitnej a účinnej učňovskej prípravy. Cieľom iniciatívy je zvýšiť zamestnateľnosť učňov a vytvoriť vysokokvalifikovanú a zručnú pracovnú silu.

Kľúčové kritériá:

- na posúdenie kvality programov učňovskej prípravy: 1. písomná zmluva 2. výsledky vzdelávania 3. pedagogická podpora 4. časť prípravy na pracovisku 5. odmena a/alebo náhrada 6. sociálna ochrana 7. pracovné, zdravotné a bezpečnostné podmienky
- týkajúce sa rámcových podmienok: 8. regulačný rámec 9. zapojenie sociálnych partnerov 10. podpora pre spoločnosti 11. flexibilné vzdelávacie dráhy a mobilita 12. profesijné poradenstvo a zvyšovanie informovanosti 13. transparentnosť 14. zabezpečenie kvality a sledovanie uplatnenia absolventov

Ako EÚ pomáha pri podpore učňov:

- Európsky sociálny fond na vzdelávanie a odbornú prípravu prispieva sumou až do výšky 27 miliárd EUR
- Európske združenie učňovskej prípravy sprostredkovalo viac ako 750 000 miest v programoch učňovskej prípravy pre mladých ľudí
- V rámci záruky pre mladých ľudí bolo ponúknutých už najmenej 390 000 miest v programoch učňovskej prípravy
- Mobilita učňov je možná aj v rámci programu Erasmus+ vrátane novej iniciatívy ErasmusPro, ktorej cieľom je podporiť 50 000 stáží študentov odbornej prípravy
- Európsky týždeň odborných zručností – podujatie na s cieľom zatriktívniť odborné vzdelávanie a prípravu (20. do 24. novembra 2017)

VZNIKNE EURÓPSKA PROKURATÚRA

Európska komisia víta rozhodnutie Rady EÚ vytvoriť Európsku prokuratúru. Vďaka zapojeniu 20 členských štátov, vrátane Slovenska, vznikne silný, nezávislý a efektívny orgán, ktorý bude bojovať proti nadnárodnej trestnej činnosti poškodzujúcej rozpočet EÚ a cezhraničné podvody s DPH. EK verí, že spoločné úsilie chrániť rozpočet EÚ pred korupciou a podvodmi podporia všetky členské štáty EÚ.

Teraz bude nasledovať úsilie, aby bola Európska prokuratúra plne funkčná začiatkom roku 2020. Európska komisia zabezpečí potrebné zdroje, aby sa výsledky jej činnosti dostavili čo najskôr. V budúcom roku Komisia predstaví ďalšie kroky, ktorými by sa v budúcnosti úlohy prokuratúry rozšírili aj na teroristické trestné činy.

PREDAJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY: KOMISIA VYDALA USMERNENIE PRE ČLENSKÉ ŠTÁTY

Európska komisia vydala usmernenie, ktorým chce členským štátom pomôcť pri ochrane poľnohospodárskej pôdy pred hrozbami, akými sú nadmerné špekulácie s cenami a koncentrácia vlastníctva. Krajiny EÚ majú právo obmedziť predaj poľnohospodárskej pôdy, aby zachovali poľnohospodárske spoločenské a podporovali udržateľné poľnohospodárstvo. Musia však pritom dodržiavať právne predpisy EÚ, najmä predpisy týkajúce sa voľného pohybu kapitálu. V roku 2015 Komisia začala konanie o porušení právnych predpisov proti členským štátom, ktoré diskriminujú investorov z iných krajín EÚ a neprimerane obmedzujú cezhraničné investície.

Medzi kľúčové prvky usmernenia patrí:

- predchádzajúce povolenie od vnútroštátnych orgánov na nadobudnutie pôdy;
- limity týkajúce sa maximálnej veľkosti pozemku, ktorý má byť nadobudnutý;
- predkupné právo umožňujúce predať pôdu určitým kategóriám kupujúcich skôr, ako sa ponúkne na predaj iným subjektom.

Medzi kupujúcich s týmto právom môžu patriť nájomní poľnohospodári, susedia, spoluvlastníci a štát;

- cenová intervencia zo strany štátu.

V právnych predpisoch EÚ sa však neumožňujú diskriminačné obmedzenia, ako napríklad všeobecné požiadavky týkajúce sa pobytu, ktoré sú základnými podmienkami pre nadobúdanie pôdy.

Rovnako nezákonné sú neprimerané obmedzenia cezhraničných investícií. Na základe judikatúry sa za neprimerané považuje predovšetkým:

- uložiť povinnosť vlastného obhospodarovania;
- zakázať spoločnostiam nákup pôdy;
- vyžadovať kvalifikáciu v oblasti poľnohospodárstva ako predpoklad na nákup pôdy.

REFORMA SMERNICE O VYSIELANÍ PRACOVNÍKOV

Európska komisia víta schválenie reformy smernice o vysielaní pracovníkov. Na smerovaní ohľadom návrhu Európskej komisie na revíziu pravidiel v tejto oblasti sa včera 23. októbra 2017 dohodli ministri na zasadnutí Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti. Ministri tiež jednomyselne prijali **európsky pilier sociálnych práv**, ktorý EK predstavila pred pol rokom.

Politickou dohodou o vysielaní pracovníkov sa potvrdzuje kľúčová zásada Komisie, že za rovnakú prácu na rovnakom mieste prináleží rovnaká odmena.

Formálny návrh na zmenu smernice o vysielaní pracovníkov z roku 1996 predložila Komisia 8. marca 2016. Návrh stanovuje, že na vyslaných pracovníkov sa majú všeobec-

ne vzťahovať tie isté pravidlá odmeňovania a pracovných podmienok ako na miestnych pracovníkov. Dopĺňa sa ním aj smernica z roku 2014 o presadzovaní pravidiel vysielania pracovníkov, ktorou sa zavádzajú nové nástroje na boj proti podvodu a zneužívaniu a na zlepšenie administratívnej spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za vysielanie.

VIAC PEŇAZÍ NA PROGRAM ERASMUS+ V ROKU 2018

Rozpočet na program Erasmus+ by sa mal v roku 2018 navýšiť o viac ako 200 mil. EUR, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2017 nárast o 8 %.

Európska komisia zverejnila výzvy na predloženie návrhov na rok 2018 v rámci programu Erasmus+, programu Európskej únie pre mobilitu a spoluprácu v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. Vďaka predpokladanému nárastu rozpočtu programu o 200 miliónov EUR bude môcť Erasmus+ poskytnúť nebyvalé množstvo príležitostí pre jednotlivcov a organizácie v Európe aj mimo nej.

Celkovo by mal mať program Erasmus+ v roku 2018 k dispozícii 2,7 miliardy EUR. Z nich sa bude financovať:

- podpora príležitostí mobility pre mladých ľudí, študentov, stážistov, učňov a medzinárodných dobrovoľníkov, ako aj pre učiteľov,

- telov, školiteľov a pracovníkov s mládežou;
- vytvorenie a skvalitnenie partnerstiev organizácií v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže s trhom práce;
- podpora dialógu a získavania dôkazov, ktoré sú potrebné na reformu systémov vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže;
- podpora excelentnosti vo výučbe a výskume v oblasti európskych štúdií prostredníctvom aktivít v rámci programu Jean Monnet a
- podpora nadnárodných projektov v oblasti športu so zameraním na šport na miestnej úrovni.

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2018 budú mať prednosť projekty Erasmus+ zamerané na podporu sociálneho začlenenia prostredníctvom vzdelávania a činností v oblasti mládeže a športu.

NA PRELOMOVÉ INOVÁCIE PÔJDE 30 MILIÁRD EUR

V priebehu nasledujúcich troch rokov sa bude Európska komisia usilovať o väčší vplyv svojich investícií vo výskume a zameria sa len na najdôležitejšie témy ako migrácia, bezpečnosť, klíma, čistá energia a digitálna ekonomika. Na inovácie v týchto oblastiach vynaloží do roku 2020 až 30 miliárd eur z programu Horizont 2020.

Na hlavné politické priority budú vyčlenené nasledovné prostriedky:

- nízkouhlíková budúcnosť odolná voči zmene klímy: 3,3 miliardy EUR
- obehové hospodárstvo: 1 miliarda EUR
- digitalizácia a premena európskeho priemyslu a služieb: 1,7 miliardy EUR
- bezpečnostná únia: 1 miliarda EUR
- migrácia: 200 miliónov EUR

EURÓPSKY DEŇ ROVNOSTI ODMEŇOVANIA: SLOVENSKO SA NEZLEPŠILO

Priemerná hodinová mzda žien na Slovensku je dnes o 19,6% nižšia ako u mužov. V rebríčku sa tak zaradilo opäť na šieste miesto v EÚ, pričom európsky priemer rozdielu v odmeňovaní žien a mužov je 16,3%. Európsky deň rovnosti odmeňovania, ktorý tento rok pripadá na 3. novembra, je momentom, keď ženy oproti mužom akoby prestali dostávať odmenu – takmer dva mesiace pred koncom roka.

Kroky Európskej komisie v tejto oblasti:

- už v priebehu niekoľkých týždňov EK predloží akčný plán na riešenie platovej nerovnosti, zintenzívni tak prebiehajúce opatrenia a predstaví nové kroky.
- v novembri EK usporiada kolokvium na tému „Práva žien v búrlivých časoch“. Časť programu bude venovaná hľadaniu nových riešení zameraných na boj proti rozdielom v odmeňovaní.
- EK v apríli predložila legislatívne návrhy o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom, ktoré prinesú väčšiu flexibilitu a lepšiu ochranu matkám, otcom a pestúnom, či už si vezmú voľno na starostlivosť o deti, využijú pružné pracovné úpravy alebo sa vrátia do zamestnania.

- záväzok EÚ zabezpečiť rodovú rovnosť medzi jej občanmi potvrdzuje aj Európsky pilier sociálnych práv, ktorý tri inštitúcie EÚ spoločne vyhlásia 17. novembra na Sociálnom samite pre spravodlivé pracovné miesta a rast.

Európske súťaže

EUROSCOLA 2018

Do programu sa môžu zapojiť študenti ktorejkoľvek strednej školy na Slovensku vo veku 16-18 rokov. Škola môže podľa svojich priorit určiť, či to budú všetci študenti od 16 do 18 rokov alebo len študenti niektorého ročníka.

Termín podania prihlášok: 24. 11. 2017

Bližšie informácie:

<http://www.europarl.europa.eu/slovakia/sk/mladez/euroscola.html>

GRANTY SR A eú

GRANTOVÝ PROGRAM
„DOSTANEME ŤA DO ŠKOLY“

Uzávierka: 10. november 2017

Maximálna výška grantu: 8 000 eur

Nadácia ZSE si uvedomuje, že na ceste ku kvalitnému vzdelaniu je potrebné prekonať ešte mnoho prekážok. Spustením svojho grantového programu „Dostaneme Ťa do

školy“ umožní školám vytvoriť priestor na integráciu a spoločné vzdelávanie všetkých detí bez rozdielu.

Vybrané školské zariadenia získajú v rámci programu podporu, ktorá im poslúži na vybudovanie bezbariérového riešenia – stoličkového výťahu alebo schodiskovej plošiny pre svojich žiakov s postihnutím, .

Je určený pre materské, základné a stredné školy zriadené na území západného Slovenska, ktoré navštevujú aj žiaci s postihnutím.

Uzávierka predkladania žiadostí je 10. novembra 2017, formulár žiadosti a všetky potrebné informácie sú na: <https://appa.sk/dostaneme-ta-skoly/>

GRANTOVÝ PROGRAM „DARUJTE VIANOCE“

Uzávierka: 8. november 2017

Maximálna výška grantu: nie je ohraničená

Nadácia Orange otvára už po 16. krát vianočný grantový program „Darujte Vianoce“. Jeho zámerom je motivovať ľudí k ohľaduplnosti, medziludskej pomoci a k radostnejšiemu prežívaniu najkrajších sviatkov roka a podnietiť v nich princíp individuálnej filantropie a občianskej angažovanosti.

Cieľovými skupinami programu sú:

- deti a mladí ľudia, ktorí strávia Vianoce v nemocnici, diagnostickom ústave, sociálnom zariadení, detskom domove či inom zariadení
- ľudia, ktorí sa ocitli na ulici
- starší, chorí ľudia a tí, ktorí sa cítia opustení
- rodiny v núdzi, osamelé matky a osamelí otcovia s deťmi
- všetci tí, ktorí sú ťažkej životnej situácii

Fyzickým osobám starším ako 18 rokov, mimovládny organizáciám, školským zariadeniam a zariadeniam poskytujúcim sociálne služby slúži na podávanie žiadostí elektronický formulár, deadline pre ich prihlasovanie je 8. november 2017.

Všetky potrebné informácie nájdete v nasledovnom odkaze: http://mladez.sk/wp-content/uploads/2017/10/Darujte-Vianoce-2017_vyzva.pdf

